

Népszabadság

38(063)

244

1974. augusztus 18., vasárnap

A világ közgazdászainak tanácskozása Budapesten

Holnap kezdődik a fővárosban a IV. közgazdász-világkongresszus. A *Nemzetközi Közgazdasági Társaság*, amely 1950-ben alakult azzal a céllal, hogy személyes kapcsolatokat teremtsen a világ közgazdászai között, eddig Rómában, Bécsben és legutóbb a világkereskedelem jövőjéről Montrealban tartott kongresszust. A magyar közgazdaságtudomány elismerését jelenti, hogy a IV. kongresszusra hazánkban kerül sor, és a szervezést, előkészítést a *Magyar Közgazdasági Társaságra* bízták.

1600 résztvevő 70 országból

A tanácskozás méreteit jelzi, hogy több mint 1600 résztvevőre számítanak mintegy hetven országból. A testvéri szocialista országokból több száz küldött lesz jelen, a 250 főből álló szovjet küldöttségen kívül minden európai szocialista ország, továbbá Mongólia és Kuba is elküldi képviselőit Budapestre. A tőkésállamok ismert közgazdászai mellett új szintet jelent a kongresszuson a fejlődő országok — főként az afrikai államok és India — közgazdászainak részvétele.

A világszerte megnyilvánuló nagy érdeklődést elsősorban a kongresszus témája indokolja, a napirenden ugyanis egy égetően időszerű problémakör szerepel: *a gazdasági integráció*, pontosabban az integráció globális, szektorális és regionális vonatkozásai.

Nem szorul bizonyításra, hogy a *nemzetközi gazdasági együttműködés* — melynek számunkra külön aktualitást ad, hogy az idén ünnepeltük a KGST fennállásának negyedszázados évfordulóját — *a jelenlegi világpolitikai helyzetben rendkívül fontos szerepet játszik*. A gazdasági kapcsolatok részben feltételei, részben következményei a különböző gazdasági fejlettségű és eltérő társadalmi és politikai rendszerű országok közötti tartós és szilárd politikai kapcsolatoknak, és így az európai biztonsági rendszer megteremtésének is. A közgazdászok számára megannyi új, megoldatlan elvi és gyakorlati problémát jelent a gazdasági integráció, s újabban a különböző integrációs szervezetekbe tömörült országok együttműködése.

Lassan és bizonytalanul halad előre a *fejlődő országok közötti integráció*. Számos, ma még tisztázatlan elméleti kérdés is nehezíti a fejlődést, holott éppen ezen országok számára pótolhatatlan eszköz a gazdasági együttműködés az elmaradottság felszámolására, a gazdasági fejlődés meggyorsítására.

Az együttműködés ösztönzése

Mindezekben a témákban széles körű eszmecserére és vitára lehet számítani a kongresszuson, hiszen maga az integráció is viszonylag fiatal, kevés az általánosítható tapasztalat, de különbözhetnek az elvi-ideológiai megközelítések is, éppúgy, mint a megoldásra kidolgozott javaslatok, elképzelések. A platform azonban, a közgazdászok között általában közös, legalábbis ami az együttműködés szükségszerűségét, ösztönzését, előrehaladását illeti.

A konferencia programja a maga sokoldalúságában tükrözi az integráció egész problémakörét. Egy héten keresztül tíz témacsoportban, plenáris üléseken és munkabizottságokban, 13 főreferátum és 40 előadás hangzik majd el.

A tíz munkabizottságban sorra veszik az integráció csaknem minden fontos vonatkozását. Így például a nemzetközi integráció értelmezését, elvi problémáit, mérési lehetőségeit, az ipari szektorok kapcsolatait, az egyes iparágak nemzetközi összefonódását, mind az országok, mind pedig a vállalatok szférájában. Szó lesz a nagy iparvállalatok, az úgynevezett multinacionális társaságok elterjedésének okairól és következményeiről, valamint működésük egyes vonásairól is.

Önálló témaként tárgyalják az *országok közötti agrárintegrációt*, vagyis *a sajátos agrár-ipari komplexumok közötti kapcsolatokat*, amelyek az államok agrárpolitikájának összehangolását is szükségessé teszik. A nemzetközi tőkemozgás, a valutáris kérdések, a kapitalista államok pénzügyi rendszerének reformja is szerepel az egyik témacsoport napirendjén.

Sajátos helyet foglal el a konferencián — külön munkabizottság tárgyalja — *a fejlődő országok integrációja*. Sorra veszik mindazokat a szervezeteket, amelyek eddig a harmadik világban kialakultak, illetve amelyek létrehozására törekedni fognak a jövőben, megvitatják továbbá az elmaradott és a gazdaságilag fejlett államok kapcsolatait. Ide tartozik annak elemzése is, hogy milyen akadályok nehezítik, illetve milyen feltételek segítik a fejlődő országok regionális együttműködését, és milyen szerepet játszhat az állami szektor ebben a folyamatban.

Személyes kapcsolatok

A gazdag program lehetővé teszi, hogy a résztvevők, köztük sok ismert nemzetközi híró marxista és polgári közgazdász, sokoldalúan közelítse meg az integráció különféle témáit. A magyar közgazdaságtudomány élve „a hazai pálya” előnyével, tekintélyes — kétszáz főből álló — küldöttséggel képviselteti magát. Ez a lehetőség azonban kötelez is, hiszen kritikus hallgatóság előtt kell tudósainknak számot adniuk az eredményekről, és bizonyítani a marxista közgazdaságtudomány fejlődését. Neves hazai közgazdászok tartanak előadást a rendezvényeken, többen nyújtottak be tanulmányokat az egyes szekciókban, de ezen túl a vitákban is számíthatunk küldötteink aktív közreműködésére.

Az ilyen nagy létszámú tudományos konferencia nemcsak az adott tudományág fejlődését gazdagítja, hanem — ami talán még fontosabb — lehetőséget ad a személyes kapcsolatok felvételére, elmélyítésére a különböző országok tudósai között. Ez pedig — éppen a közgazdászok közvéleményformáló szerepe miatt — jótékonyan segítheti elő a nemzetközi együttműködést, és a valóban tartós kapcsolatokat a különböző politikai és társadalmi rendszerű államok között.

Kovács Dénes